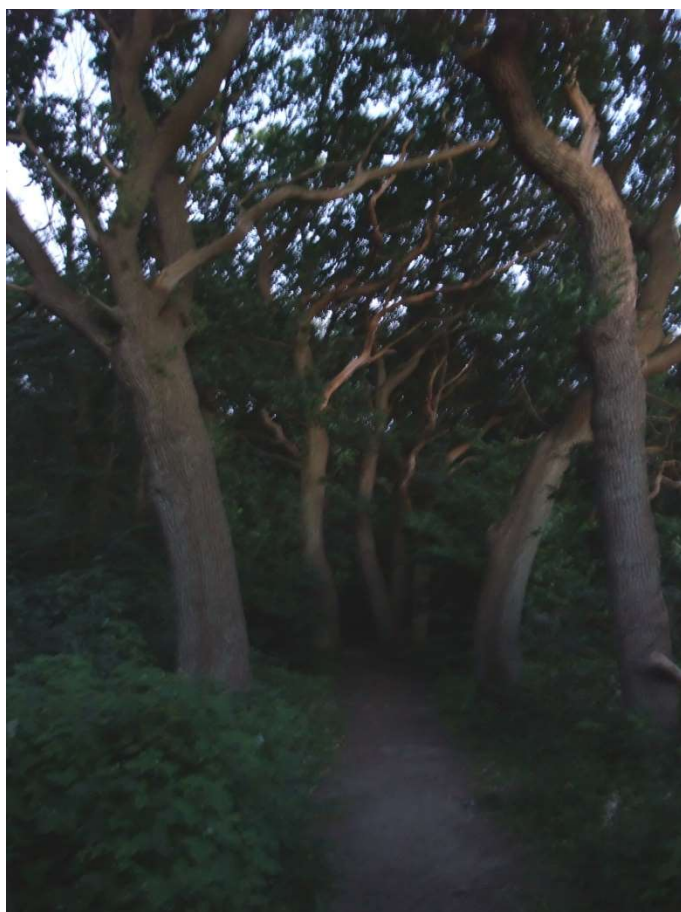

Inventering av fladdermöss inom Eslövs Allmänning, Eslövs kommun

Rapport, 2008-08-22

Naturvårdskonsult Gerell

Inventering av fladdermöss inom Eslövs Allmänning, Eslövs kommun

Sammanfattning

Fladdermusfaunan inom Allmänningen har dokumenterats under två perioder, juli (yngelperioden) och augusti (parnings- och flyttperioden). Totalt noterades 4 fladdermusarter inom området, nordisk fladdermus, långörad fladdermus, dvärgfladdermus och gråskimlig fladdermus. Nordisk fladdermus var den klart dominerande arten under båda perioderna. Yngelplatsen var troligen förlagd utanför området. Den långörade fladdermusen noterades med färre individer men bedöms ha ynglat inom området. Dvärgfladdermusen representerades av 2 st. revirhävande hannar med harem under parningsperioden, medan den gråskimliga fladdermusen var en tillfällig besökare.

Vi förordar att man frångår principen om fri utveckling i skötseln av området. För att gynna den biologiska mångfalden, inklusive fladdermöss och fåglar, måste man börja gallra området och därmed öka solinstrålningen. Frihugning av de gamla ekarna är en annan nödvändig skötselåtgärd.

Bakgrund

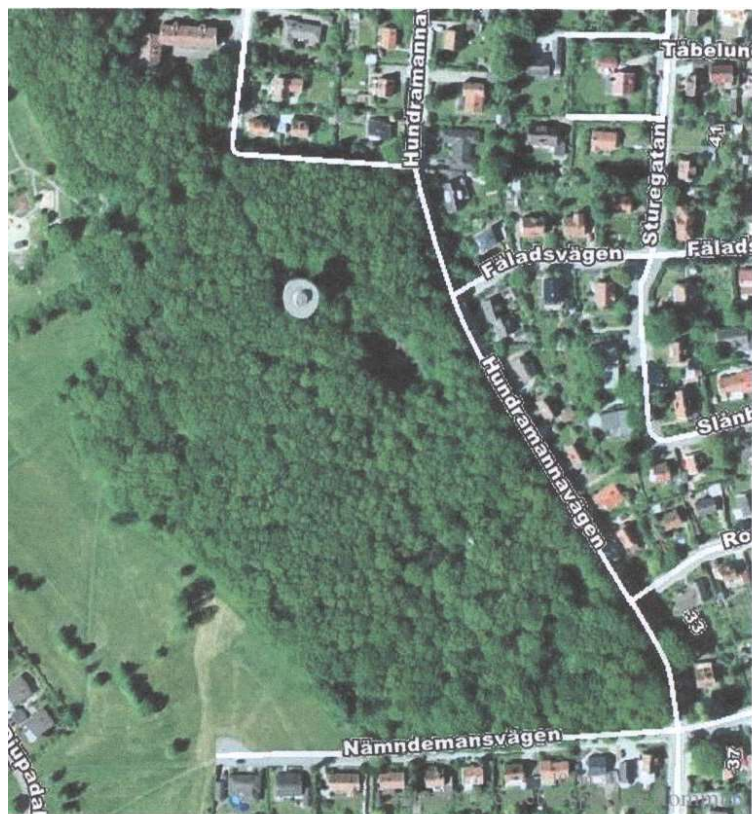
På uppdrag av Eslövs kommun (kontaktperson: Birgitta Karlsson) har vi inventerat fladdermöss inom Eslövs Allmänning, ett centralt beläget naturområde i Eslövs tätort (fig. 1).

I uppdraget ingick att dokumentera fladdermusfaunan, dels under yngelperioden i juli månad och dels under augusti då parning och flyttning pågår.

Vegetationen i området utgörs av ädellövskog, dominerad av ek med inslag av ask och alm. Buskskiktet är delvis tämligen tätt, bestående av hassel, hagtorn, slån och nypon. Väster om skogen utbreder sig öppna gräsytor med enstaka buskar. I norra delen av området ligger stadens vattentorn (fig. 1).

Metodik

Allmänningen inventerades den 2 och 7 juli samt 18 och 19 augusti, vid samtliga tillfällen under bra väderleksförhållanden.

Figur 1. Flygbild över Allmänningen, Eslövs kommun. Stadens vattentorn ses i den norra delen av området.

Vid inventeringen av fladdermössen har vi använt oss av ultraljudsdetektorer, D 240X (Pettersson Elektronik AB), utrustade med "time expansion". Systemet med "time expansion" innebär att den inkommande ljudsignalen spelas upp med reducerad hastighet, i det här fallet 10 ggr. Inspelningarna kan analyseras i ljudprogram, i vårt fall BatSound (Pettersson Elektronik AB). Utnyttjandet av "time expansion" ger också längre räckvidder än med det ordinarie heterodynsystemet.

Resultat

Totalt noterades 4 olika fladdermusarter, varav nordisk fladdermus (*Eptesicus nilssonii*) var den klart dominerande vid samtliga inventeringstillfällen (tab. 1). Störst antal observerades jaga kring vattentornet (fig. 2). Andra viktiga näringssöksområden var gläntan sydost vattentornet samt längs stigarna och skogens västra bryn (fig. 1). Närvaron av nordisk fladdermus inom Allmänningen under reproduktionstiden tyder på att det rör sig om en yngelkoloni. Eftersom arten föredrar att yngla i byggnader ligger troligen reproduktionsplatsen utanför Allmänningen.

Den andra stationära arten inom området är långörad fladdermus (*Plecotus auritus*) (tab. 1). Dess dagtillhåll utgörs vanligen av håligheter i träd. Med hänsyn till att arten ofta bildar små yngelkolonier har den troligen reproducerat sig inom området.

Dvärgfladdermusen (*Pipistrellus pygmaeus*) representerades av 2 st. hannar, som hade etablerat var sitt parningsrevir, den ene vid infarten till vattentornet, den andre i nordvästra delen av skogen.

Den gråskimliga fladdermusen (*Vespertilio murinus*) var en tillfällig besökare i området. Arten jagar över stora områden. Den ynglar vanligen i byggnader i det öppna jordbrukslandskapet medan parningsområdet är förlagt till tätorterna.

Tabell 1. Antalet noterade fladdermöss inom Eslövs Allmänning, Eslövs kommun under 2008.

Datum	Nordisk fladdermus	Långörad fladdermus	Dvärgfladdermus	Gråskimlig fladdermus
2.7	11-20	2-5	1	1
10.7	11-20	2-5	2	
18.8	11-20	2-5	2-5	1
19.8	11-20	2-5	2-5	

Åtgärder för att främja fladdermössen inom Allmänningen

Totalt omfattar Allmänningen ca 7 ha, varav den södra hälften utgörs av ett naturreservat, bildat redan 1919. Den norra delen av området är parkmark, som har fått utvecklas fritt liksom reservatet. Enda skötselåtgärden har varit att hålla stigarna öppna.

Skötselprincipen om fri utveckling av ett skogsområde var från början tänkt att tillämpas på skogar där de naturliga störningarna i form av stormar, bränder, skogsbete mm stod för "gallringen". I Sverige kom tyvärr "fri utveckling" att tillämpas på alla typer av skogar, inklusive kulturskogar utan några påtagliga störningar. Eftersom Naturvårdsverket rekommenderade skötselmodellen fick den stor spridning med början under 1980-talet.

I frånvaro av en störningsregim leder ”fri utveckling” till en igenväxning av en skog. Igenväxningen leder i sin tur till minskad solinstrålning med påföljd att den biologiska mångfalden minskar. Ett bra exempel är Dalby Söderskog där antalet kärlväxter minskat med mer än hälften. Människans påverkan på landskapet genom årtusenden har gynnat öppenmarksarter medan arter knutna till den tätare skogen har missgynnats. Av detta kan vi dra en viktig slutsats. Merparten av våra växt- och djurarter som finns idag är knutna och anpassade till de öppna och halvöppna markerna.

”Fri utveckling” bygger också på en myt att vegetation som inte är påverkad av människan har ett högre naturvärde. Även om man inte kunde återskapa urskogar skulle man ändå kunna skapa skogar som liknade dessa.

För att gynna insektsfaunan och därmed också fågel- och fladdermusfaunan inom Allmänningen måste man börja gallra, både i busk- och trädskiktet. Gallringen bör utföras så att man skapar variation i tätheten av vegetationen, öppningar resp. tätare buskage. Däremot får inga gallringar göras i brynet längs skogens västra begränsning, eftersom en ökad vindexponering påverkar mikroklimatet negativt i skogen. Många av de gamla ekarna är också i starkt behov av att frihuggas. Eken är det trädslag som lättast skadas av tätt intillväxande träd, s.k. ”piskare”. Genom att frihugga ekarna förlänger man också livet på dessa.

Figur 2. Jaktområde för nordisk fladdermus (*Eptesicus nilssonii*) inom Allmänningen, Eslövs kommun.

